

روزنه

حکمت و مرجعیت

●حجت‌الاسلام محمود دعایی در گفتاری با عنوان «حکمت و مرجعیت» که در سایت ایسنا منتشر شده است، به مرور جایگاه حوزه علمیه نجف در ادوار مختلف تاریخ عراق پرداخته که خلاصه آن در ادامه می‌آید:

من سال ۱۳۴۶ به عراق مهاجرت کردم و به حوزه علمیه نجف اشرف رفتم و طبیعتاً بر مجموعه امام خمینی(ره) وارد شدم. نجف قدیمی‌ترین پایگاه علمی تشیع است و در طول هزار سال حیات طیب‌هاش- از شیخ طوسی به ابن سـو- همواره علمی بزرگ و مراجع عالی‌قدر آن حوزه مقدس در علوم مختلف و به‌ویژه معارف دینی، پربار و پررونق نگه داشته بودند؛ ولی به‌تدریج پس از وقایع متعددی که در سده اخیر رخ داد، ازجمله نهضت مشروطیت و حوادث بعدی آن که به‌نوعی موجبات ناامیدی جمعی از متدینان را رقم زد.

بیش از ۳۰ سال می‌شد که به عتبات مشرف نشده بودم و تجدید عهدی با ذوات مقدسه آن دیار (صلوات‌الله علیهم اجمعین) نکرده بودم، تا اینکه در سال ۱۳۹۱ توفیق یافتیم خانوادگی به زیارت برویم. پس از این مدت طولانی وقتی به نجف اشرف مشرف شدم دیدم تغییرات چندانی صورت نگرفته و دست‌کم اطراف حرم هنوز برایم کاملاً آشناست؛ چراکه سیاست بعثی‌ها بی‌رونتن‌شدن نجف اشرف بود! شهر فرورفته در غبار و گردآلود به نظر می‌رسید، با خانه‌هایی که بعضاً در معرض تخریب قرار داشت، هرچند در دور و اطراف مواردی از نوسازی و بازسازی به چشم می‌خورد. اما شارع‌الرسول(ص) به همان سبک قدیم مانده بود و کوچه تنگی که از آن منشعب و به خانه استیجاری مرحوم امام منتهی می‌شود، خیابان و کوچه و خانه‌ای با هزاران خاطره تلخ و شیرین. از قضا منزل کهنه و کوچک حضرت آیت‌الله‌العظمی سیستانی نیز در یکی دیگر از کوچه‌های تنگ و بسیار ساده همان خیابان قرار دارد. به زیارتشان رفتم و چند نسخه از کتاب ترجمه فارسی «ناگفته‌هایی از سفر درمانی…» را هم که با خود برده بودم، به آقازاده‌شان تقدیم کردم. هرچه اصرار کردم، مرجع عالی‌قدر نگذاشتند دستشان را ببوسم. اتاق کوچک مرتبی داشتند، بسیار ساده و بی‌پیرایی. تمام مدت دوزانو نشستند و از گرونه تشریفاتی پرهیز داشتند. زهد، ساده‌زیستی، فروتنی و تواضع ایشان به‌راستی کم‌نظیر است. شنیده بودم که به یکی از علمای ایران فرموده بودند: «می‌گویند برخی از روحانیون در ایران اشرافی زندگی می‌کنند. باید توجه داشت که همه مردم دین را از روی عقل و استدلال نپذیرفته‌اند، بلکه به روحانیت اعتماد کرده‌اند و دیده‌اند آنها مردمان خوبی هستند، متدین شده‌اند. این‌ها اگر اعتمادشان را به روحانیون از دست بدهند، به دین هم بی‌اعتماد می‌شوند!». همین است که خودشان با وجود همه امکانات مالی و اعتباری، هنوز در چنان خانه‌ای زندگی می‌کنند که از حد متوسط مردم ما بسیار پایین‌تر است.

در این ملاقات که فرزندان و دامادهایم نیز حضور داشتند، به تمجید از رفتارشان در لندن پرداختم که از ملاقات با مقامات آنجا امتناع کردند؛ فرمودند که: «تونی بلر اصرار داشت به ملاقات بیاید که نپذیرفتم». در آن زمان بلر نخست‌وزیر انگلستان بود که بخشی از عراق را در اشغال داشت؛ اما مرجعیت هشیار حتی از یک عیادت ساده و کاملاً معمولی آنها مانعت می‌کنند. در پایان این ملاقات آموزنده، ایشان جوانان را به مطالعه تشویق کردند و فرمودند در انتخابات آمریکا که پیش‌بینی می‌کردم ابواسامه برنده شود، زندگی خانوادش را که به عربی ترجمه شده بود، خواندم و آن‌گاه دست بپنده‌آورد؛ سیدمجتبی دعایی - را گرفتند و توصیه فرمودند: «زیاد بخوان و به مطالعه تاریخ کشور خودت اکتفا نکن، تاریخ کشورهای همسایه و جهان را نیز بخوان». آنها بسیار تحت تأثیر صفای نفس ایشان و گستردهی اطلاعاتشان قرار گرفتند.

آخرین دیدارم با حضرت آیت‌الله سیستانی، به ده هفته قبل برمی‌گردد. دوستان عزیز ما در دفتر حضرت امام می‌خواستند مستندی درباره مرحوم حاج آقا مصطفی و زندگی مرحوم امام(ره) در نجف اشرف تهیه کنند؛ از این جهت امر فرمودند که به نجف مشرف شوم و چند روزی در خدمتشان باشم. از دل و جان پذیرفتم و در کنار آن کار، به محضر آیت‌الله‌العظمی سیستانی نیز مشرف شدم. حضرت آیت‌الله نکته مهمی را یادآور شدند که فکر می‌کنم در تاریخ مرجعیت بی‌سابقه باشد و آن اینکه به مقلدان ساکن در عراق فرموده‌اند لزومی ندارد وجوهات شرعی را به نمایندگان ایشان بدهند یا برای ایشان بفرستند، بلکه می‌توانند در هر کاری که خود مصلحت می‌دانند، خرج کنند و از جمله به فقرا مساعدت کنند. در پرتو همین اجازه عام، حرکت‌های بزرگی در آن شرایط بحرانی صورت گرفته است که در غیر این صورت خودش مشکلی می‌شد؛ مانند تشکیل بسیج مردمی (حشدالشعبی) و تقبل هزینه‌های آن بی‌آنکه بار مالی برای دولت ایجاد کند، رسیدگی به پناهندگان بسیاری که در نتیجه پیشروی داعش و قرار به مناطق امن‌تر، معضلی شده بودند، باری به نیازمندان شیعه و سنی و کمک به کران ایزدی که صدمات بسیاری از ناحیه هجوم وحشیانه داعش دیده بودند و …

politics@sharghdaily.ir

سیاست

رئیس‌جمهوری در جلسه شورای عالی انقلاب فرهنگی:

جهان در کنار برجام و ایران ماند

علی‌اکبر علین‌جلایی، ایران

روحانی همچنین با اشاره به تبلیغات سنگین دولت آمریکا و لابی صهیونیستی مبنی بر اعلام استراتژی جدید و برنامه اجرایی آن در برابر ایران، افزود: رئیس‌جمهور آمریکا چیزی جز تکرار اتهامات بی‌اساس و ادعاهای کهنه نداشت و وحدت داخلی و امیدواری مردم از یک طرف و حمایت یکپارچه جهانی از برجام و همکاری با ایران، مسئولان سیاسی دولت ایالات متحده را به عقب‌نشینی و بازنگری سیاست‌ها مجبور خواهد کرد.

قراردادهای تجاری، دولت فعلی آمریکا را در مسیر انزوا و بی‌اعتباری قرار داده است.

رئیس‌جمهوری به‌عکس‌العمل جامعه جهانی به سخنان رئیس‌جمهور آمریکا درباره ایران و توافق هسته‌ای نیز اشاره کرد و افزود: حتی متحدان سنتی آمریکا مثل اروپا نته‌ها با دولت آمریکا همراهی نکردند، بلکه بلافاصله و صراحتاً در بیانیه و سخنرانی اعلام مخالفت و تأکید کردند در کنار برجام می‌مانند و به همکاری با ایران ادامه می‌دهند.

توضیح اهداف سفر

دریادار سیاری بعد از ورود به ایتالیا، با اشاره به سفر خود به این کشور، گفت: ما از طرف نیروی دریایی ایتالیا، به‌عنوان مهمان ویژه برای شرکت در یازدهمین همایش دریایی منطقه‌ای که در شهر ونیز در شمال ایتالیا برگزار می‌شود، دعوت شده‌ایم و در روزهای آتی سخنانی را در بحث قدرت دریایی و تجربیات نیروی دریایی جمهوری اسلامی ایران در برقراری امنیت در خلیج عدن و مقابله با دزدان دریایی بیان می‌کنم. تجربیات ایران نکته بسیار مهمی است که مورد توجه کشورها قرار گرفته و ما در ملاقات‌های دوجانبه نیز از توانمندی جمهوری اسلامی در برقراری امنیت صحبت خواهیم کرد. او افزود: ایتالیایی‌ها قبلاً مهمان ما در بندرعباس بودند و علاقه‌مند به استفاده از تجربیات جمهوری اسلامی ایران در برقراری امنیت در خلیج عدن هستند.

واکنش به سخنان ترامپ

امیر دریادار حبیب‌الله سیاری، همچنین با اشاره به اظهارات ضد ایرانی ترامپ درباره خلیج فارس گفت: رئیس‌جمهور آمریکا از کلمه نامناسبی در مورد خلیج فارس استفاده کرد که حاکی از کم‌فهمی و بی‌دانشی او نسبت به تاریخ است؛ چراکه نام خلیج همیشه فارس در سوابق تاریخی و اسناد بسیار زیادی وجود دارد و سخنان ایشان تغییری در آن حاصل نمی‌کند. او افزود: اگر جمع‌بندی مناسب از صحبت‌های رئیس‌جمهوری آمریکا آن چیزی بود که ما در دو شب پیش شنیدیم

رئیس شورای عالی انقلاب فرهنگی اعتماد مردم به نظام و دولت و امید آنان به آینده را بزرگ‌ترین سرمایه برای ایستادگی در برابر بدخواهی‌ها دانست و اظهار امیدواری کرد قوا، نهاده‌ها و چهره‌های سیاسی در کنار مردم مقوم وحدت و انسجام ملی باشند.

در ادامه این جلسه گزارشی از ساماندهی شیوه‌های پذیرش دانشجو در دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی ارائه شد و رؤسای منتخب ۱۲ دانشگاه کشور نیز اعلام شدند.

براین‌اساس، دکتر طاهره چنگیز ریاست دانشگاه علوم پزشکی اصفهان، دکتر محمد حاجی‌آقاجانی ریاست دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی، دکتر علی‌حقی‌بن ریاست دانشگاه علوم پزشکی خراسان شمالی، دکتر سیدعباس موسوی ریاست دانشگاه علوم پزشکی مازندران، دکتر سعید کشمیری ریاست

دانشگاه علوم پزشکی بوشهر، دکتر مسعود ناصری‌پور ریاست دانشگاه علوم پزشکی ایران، دکتر حمیدرضا رشیدی‌نژاد ریاست دانشگاه علوم پزشکی کرمان، دکتر محمودرضا مرادی ریاست دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه، دکتر اورنگ ایلامی ریاست دانشگاه علوم پزشکی یاسوج، دکتر عباسعلی کریمی ریاست دانشگاه علوم پزشکی تهران، دکتر ایرج نظری ریاست دانشگاه علوم پزشکی جندی‌شاپور اهواز و دکتر پرویز قزلباش ریاست دانشگاه علوم پزشکی زنجان را عهده‌دار شدند.

اولین سفر مقام عالی نظامی ایران به اروپا بعد از انقلاب

واقعا جای شرمندگی است. او از مدت‌ها پیش عنوان کرده بود که در حال بررسی موضوع و راهبردهای واشنگتن در قبال جمهوری اسلامی ایران است. فرمانده نیروی دریایی ارتش گفت: ملت آمریکا بهتر است رئیس‌جمهور خود را به کلاس تاریخ و جغرافیا بفروستد تا ترامپ بتواند در شان یک رئیس‌جمهور صحبت کند. صحبت‌های او کاملاً ناپرخردانه بود.

شکل‌گیری اولین نیروی دریایی

روابط میان نیروهای دریایی ایران و ایتالیا قدمتی بسیار دارد. اولین نیروی دریایی ایران هم با سفر تیمورتاش، وزیر دربار رضاشاه، شکل گرفت. این سفر بنا به دستور رضاشاه و با هدف شکل‌گیری نیروی دریایی در راستای تقویت بنیه نظامی کشور صورت گرفت. برای اینکه اهداف این سفر برملا نشود، تیمورتاش برنامه سفری به اروپا ترتیب داد و بعد از بازدید از چند کشور وارد رم شده و با موسلینی دیدار کرد. موسلینی هم با هدف کم‌کردن قدرت نیروی دریایی انگلیس در خلیج فارس قبول کرد تا تعدادی از افسران نیروی زمینی را به طور محرمانه تحت آموزش قرار دهد. بعد از آن چند فرزند کشتی جنگی هم به ایران فروخت. این سفر به تاریخ ۱۳۰۷ صورت گرفت. افسران آموزش‌دیده بعد از آن با کشتی خریداری‌شده با دوزدن کانال سوئز که در اختیار دولت بریتانیا بود، از راه جنوب آفریقا به کشور بازگشتند؛ اما این کشتی‌ها در زمان اشغال ایران به دست متفقین و دولت بریتانیا یا منهدم شده یا مصادره شدند.

عذرخواهی قرائتی از آقای دوربینی

در یکی، دو روز اخیر، ویدئوهایی جنجالی در فضای مجازی منتشر شده است. پس از انتشار فیلم حمله «هاجر چنارانی»، نماینده نیشابور یا به میکروفون و به معاون استاندار، فیلم برخورد حجت‌الاسلام محسن قرائتی با شخصی معروف به «آقای دوربینی» جنجال‌ساز شد؛ اما از دیروز ابتدا ضراغی به نقل از قرائتی و بعدا خود قرائتی در مصاحبه با باشگاه خبرنگاران از این اقدام عذرخواهی کرد. ماجرا از اینجا شروع شد که در این فیلم قرائتی به «آقای دوربینی» می‌گوید: من حواسم پرت می‌شود. دوربین را نگه دارید؛ آقا شما پاشو برو. آقایی که عینکی هستید، پاشو برو… آمده دوربین‌بازی کند. من صد دفعه در تلویزیون دیدمت. یک جایی باشد که پیدا نباشد ایشان. پشت پایه‌اش بنشاندش». انتشار این ویدئو واکنش‌های زیادی را در شبکه‌های اجتماعی در پی داشت؛ اما صبح دیروز عزت‌الله ضراغی، رئیس اسبق صداوسما، در اینستاگرامش نوشت: «… امروز با آقای قرائتی تماس گرفتم و دراین‌باره با ایشان صحبت کردم. کاملاً معلوم بود که خود ایشان از این مسئله بسیار ناراحت هستند. دلیل عصبانیت‌شان را در آن برنامه برای من توضیح دادند: ولی تصریح کردند‌که از رفتار خود پشیمان هستند. گفتند که ما فقط ۱۴ معصوم داریم و همه ممکن است خطا و اشتباه کنند. آقای قرائتی از خدا و جناب آقای نمازی و هرکس دیگری که به دلیلی از ایشان ناراحتی به دل دارد، عذرخواهی کردند. احتمالا با آقای دوربینی ملاقات می‌کنند و

خبرش را منتشر می‌کنند. از جناب آقای قرائتی هم جز این صراحت و صداقت توقع دیگری نیست. در واقع آنچه مایه تعجب بینندگان فیلم شده، این بود که از آقای قرائتی با آن سابقه ارزشمند و شخصیت دوست‌داشتنی چنین توقعی نداشتند. به دوستان عزیز می‌هم که دلسوزی کردند و نوشتند که دوران ۲۰ساله آقای قرائتی به پایان رسیده و خوب است از صفحه تلویزیون کنار برود، صادقانه عرض می‌کنم آقای قرائتی تمام‌شدنی نیست». پس از آن بود که محسن قرائتی درباره نوع برخورد خود با آقای دوربینی به «باشگاه خبرنگاران» گفت: «روز جمعه گذشته بر اثر خستگی زیاد ناشی از چند برنامه در نقاط مختلف تهران، صحنه‌ای به وجود آمد که موجب ناراحتی مخاطبان شد که ای کاش آن صحبت‌ها را با لحن دیگری بیان می‌کردم. در زمین دنبال فرشته و معصوم نگردید. به‌رحال انسان در هر دره‌ای که باشد، خطا می‌کند. ابتدا از خداوند و بعد از ایشان (حسین نمازی) که مخاطب من بودند، عذرخواهی می‌کنم». قرائتی ادامه داد: «مانی نماینده امام خمینی(ره) در نهضت سوادآموزی بوده که به فردی سپردم من را برای نماز صبح بیدار کند. ایشان تعجب کرد. گفتم بنده نماینده امام خمینی(ره) هستم، نه نماینده خواب و بیداری‌ام. به‌رحال حرکتی از من سر نزد که همین‌جا ابتدا از خدا و آقای نمازی و بعد از همه کسانی که در این سال‌ها ممکن است ناراحتشان کرده باشم، عذرخواهی می‌کنم».

خبر

کمک ۱۰ میلیارد ریالی مقام معظم رهبری به آوارگان میانمار

● پایگاه اطلاع‌رسانی مقام معظم رهبری: در پی نامه رئیس و نماینده ولی‌فقیه در جمعیت هلال احمر به مقام معظم رهبری درباره شرایط وخیم مسلمانان روهینگیا بر اثر حوادث فاجعه‌آمیز میانمار، حضرت آیت‌الله خامنه‌ای مبلغ ۱۰ میلیارد ریال به‌عنوان کمک به آوارگان مظلوم و بی‌پناه میانمار اختصاص دادند. در نامه رئیس و نماینده ولی‌فقیه در جمعیت هلال احمر به رهبر انقلاب اسلامی، با اشاره به فاجعه انسانی در میانمار و آوارگی صدها هزار نفر از مردم مسلمان، اقدامات و کمک‌های جمعیت هلال احمر در امدادرسانی به آوارگان گزارش شده بود.

ارشدترین ژنرال ایران در سوریه

● ارشدترین نظامی ایران عصر دیروز راهی سوریه شد؛ آن‌طور که «ایرنا» گزارش داد، روز گذشته سرلشکر «محمد باقری»، رئیس ستاد کل نیروهای مسلح، با استقبال سرلشکر «اسامه خضوره» مدیر اداره سیاسی ارتش سوریه وارد دمشق شد. باقری قرار است در این سفر با وزیر دفاع و رئیس ستاد ارتش سوریه دیدار و گفت‌وگو کند. سرلشکر باقری طبق برنامه قرار است علاوه بر دیدارهای نظامی، با یشار اسد رئیس‌جمهور سوریه نیز دیدار داشته باشد. خبرگزاری «تسنیم» همچنین اهداف این سفر را این‌گونه بیان می‌کند: «ارتقای همکاری‌های دفاعی و نظامی ایران و سوریه، مشورت، هم‌فکری و تداوم همکاری‌ها برای مبارزه با تروریسم و همچنین راهکارهای ثبات و امنیت منطقه».

تعیین تکلیف پرونده

نماینده نیشابور

● ایسنا؛ محمدجواد جمالی، سخنگوی هیئت نظارت بر رفتار نمایندگان، درباره چگونگی ورود هیئت نظارت بر رفتار نمایندگان به موضوع برخورد نماینده نیشابور با معاون استاندار خراسان رضوی گفت: بنده شخصاً با خانم چنارانی صحبت کردم و از ایشان موضوع را حوفا شدم که توضیحاتی ارائه ارائه دادند. او افزود: اعتقاد بر این است که این روش صحیحی برای پیگیری کار مردم در حوزه‌های انتخابیه نیست و نمی‌توان این برخورد‌ها را تأیید کرد؛ به‌ویژه اینکه توأم با پرخاشگری باشد. ما می‌دانیم که فشار بر روی نمایندگان برای پیگیری درخواست‌های مردم زیاد است، ولی باز هم این دلیل برای این‌گونه برخورد‌ها نمی‌شود. جمالی گفت: درباره پرونده خانم چنارانی در صورت شکایت یا ارجاع آن از سوی هیئت‌رئیس، هیئت نظارت ورود خواهد کرد؛ ولی در نهایت تعیین تکلیف این موضوع منوط به برگزاری جلسه هیئت نظارت در هفته آینده است.

احتمال طرح استفسار به در مجلس برای حل مشکل «سپنتا نیکام»

● ایسنا، یک عضو هیئت مرکزی نظارت بر انتخابات شوراهای شهر و روستا با بیان اینکه «از نظر این هیئت حضور سپنتا نیکام، عضو زرتشتی شورای شهر یزد، در این شورا منع قانونی ندارد» از احتمال طرح استفساریه‌ای در مجلس برای حل مشکل عضو زرتشتی شورای شهر یزد خبر داد. بهرام پارسانی با بیان اینکه «براساس نظر هیئت مرکزی نظارت بر انتخابات شوراهای شهر، هم صلاحیت سپنتا نیکام به تأیید رسیده و هم صحت انتخابات شوراها در یزد تأیید شده است»، گفت: اگر موضوع به ما ارجاع شود، با رئیس مجلس و هیئت‌رئیس جلسه‌ای را برگزار خواهیم کرد و در صورت نیاز استفساریه‌ای را در مجلس برای حل این مشکل مطرح می‌کنیم. او افزود: اگر قانون نیاز به اصلاح داشته باشد، مجلس باید برای اصلاح قانون ورود کند و مرجع دیگری نمی‌تواند در قوانین مصوب مجلس که به تأیید شورای نگهبان هم رسیده، دخل و تصرفی داشته باشد. دیوان عدالت اداری هم برای صدور حکم درباره سپنتا نیکام باید به مصوبات مجلس استناد می‌کرد؛ چراکه هیچ مستندی برای جلوگیری از حضور اقلیت‌های دینی در شوراهای شهر وجود ندارد. پارسانی با بیان اینکه «حضور سپنتا نیکام در شورای شهر یزد از نظر قانونی منعی ندارد»، تصریح کرد: بهتر است به مردم اعتماد کنیم.

بادامچیان: مهدوی‌کنی گفت از احمدی‌نژاد حمایت کنید

● ایسنا: اسدالله بادامچیان می‌گوید حزب متبوعش یعنی مؤتلفه اسلامی در زمان ریاست‌جمهوری احمدی‌نژاد موافق همکاری با او نبوده؛ اما تأیید آیت‌الله مهدوی‌کنی برای آنها در این حزب، ججت شرعی شده است. اسدالله بادامچیان در همایش ملی نکوداشت آیت‌الله مهدوی‌کنی که در دانشگاه امام صادق برگزار شد، ضمن بیان این مطلب، ادامه داد: آیت‌الله مهدوی‌کنی گفتند که اگر نفر بعدی آقای احمدی‌نژاد بیاید، خیلی مشکلات پیش می‌آید؛ بنابراین ما در حزب مؤتلفه حمایت کردیم و از این حمایت شاد هستیم. بادامچیان یادآور شد: ایشان کارها را با برنامه و منظم انجام می‌داد و مسائل اصلی و فرعی را تفکیک می‌کرد. آیت‌الله مهدوی‌کنی تشکیلی را قبول داشت که طبق موازین اسلامی در راه رسگاری برای غلبه الله فعالیت می‌کند و چون مؤتلفه را در این زمینه می‌دید، به ما می‌گفت که بهتر از شما سراغ نداریم و شما هم آخوند بهتر از ما گیرتان نمی‌آید.